

Република Србија

**МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА
ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА**

ЗАВРШНИ ИСПИТ У ОСНОВНОМ ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ
школска 2017/2018. година

ТЕСТ

МАТЕМАТИКА

УПУТСТВО ЗА ПРЕГЛЕДАЊЕ

ОПШТА УПУТСТВА

1. У задацима у којима ученик ништа није записивао потребно је **црвеном хемијском** прецртати простор за рад и одговор, а затим прецртати и квадрат са десне стране задатка. Исто урадити и у случају када је ученик у задатку писао само графитном оловком или започео израду задатка.
2. Сваки задатак доноси **највише 1 бод**.
3. Ученик може да добије **0,5 бодова** само у задацима у којима је то предвиђено.
4. Све што је ученик писао у тесту **графитном оловком** не узима се у обзир приликом бодовања.
5. Не признају се одговори у којима су неки делови **прецртани** или **исправљани** хемијском оловком.
6. Признају се тачни одговори у којима је и тражени поступак написан **хемијском оловком**.
7. У задацима у којима не пише **Прикажи поступак** прегледачи бодују само одговор.
8. Само у задацима у којима пише **Прикажи поступак** приказани поступак у задатку утиче на бодовање.
9. Уколико је ученик у задатку у коме пише **Прикажи поступак** коректним поступком тачно решио задатак на начин који није предвиђен кључем, добија предвиђени бод (1 бод/ 0,5 бодова).
10. Уколико је ученик у задатку у коме пише **Прикажи поступак** дао тачан одговор, а нема исправан поступак (некоректан поступак или нема поступка), за такав одговор не добија предвиђени бод.
11. Ако је ученик у задатку приказао два различита решења од којих је једно тачно, а друго нетачно, за такав одговор не добија предвиђени бод.
12. У свим задацима у којима пише **Прикажи поступак** ученик не добија предвиђени бод уколико није користио правилан математички запис,
нпр. $100 + 100 = 200 - 50 = 150$ или $x + 30 = 150 = 150 - 30 = 120$.
13. Уколико ученик напише тачан одговор, тј. број у неком другом облику, а у задатку није дата инструкција како тај број написати, ученик добија одговарајући бод,
нпр. $x = 2,5$, а ученик напише $2\frac{13}{26}$ или $c = 19$, а ученик напише $c = \sqrt{361}$.
14. Признају се одговори у којима је ученик тачно одговорио, али је тај одговор јасно означио на другачији начин од предвиђеног, нпр. прецртао је слово, а требало је да га заокружи.
15. Уколико ученик напише тачан/делимично тачан одговор у простору предвиђеном за решавање тог задатка, а ван места за коначан одговор, добија предвиђени бод за тај одговор.
16. Уколико је одговор тачан и садржи део који је неважан, тај део не треба узимати у обзир приликом бодовања.

Број зад.	Решење	Бодовање
11.	$(x, y) = (2, 3)$ Пример коректног поступка: $-0,3x - 0,2y = -1,2$ $7x + 6y = 32$ $\underline{\hspace{1.5cm}}$ $-3x - 2y = -12$ $7x + 6y = 32$ $\underline{\hspace{1.5cm}}$ $-9x - 6y = -36$ $7x + 6y = 32$ $\underline{\hspace{1.5cm}}$ $-2x = -4$ $7x + 6y = 32$ $x = 2$ $14 + 6y = 32$ $x = 2$ $y = 3$ Напомена 1: Уколико је ученик тачно решио задатак, а у коначном одговору пермутовао вредности за x и y признати као тачан одговор. Напомена 2: Уколико је ученик методом пробе дошао до тачног резултата и записао проверу обе једнакости ($-0,3 \cdot 2 - 0,2 \cdot 3 = -1,2$ и $7 \cdot 2 + 6 \cdot 3 = 32$), признати као тачан одговор.	Тачан одговор – 1 бод. Напомена: Задатак мора да има коректан поступак.
12.	Вредност израза је 5 . Пример коректног поступка: $(\sqrt{11\,025} + \sqrt{2\,025}) : (\sqrt{5\,184} - \sqrt{1\,764}) =$ $(105 + 45) : (72 - 42) =$ $150 : 30 = 5$	Тачан одговор – 1 бод. Напомена: Задатак мора да има коректан поступак.
13.	$x = 30^\circ$ Пример коректног поступка: Углови на основицама једнакокраких троуглова су по 75° . $x + 90^\circ + 75^\circ + 75^\circ + 90^\circ = 360^\circ$ $x + 330^\circ = 360^\circ$ $x = 30^\circ$ Напомена: Признаје се одговор и уколико ученик није написао ознаку за степен.	Тачан одговор – 1 бод. Напомена: Задатак мора да има коректан поступак.

Број зад.	Решење	Бодовање				
14.	$P = 192\sqrt{3} + 432 \text{ cm}^2 \text{ или } P = 48(4\sqrt{3} + 9) \text{ cm}^2$ <p>Пример коректног поступка: $P = 2B + M$</p> $B = 6 \cdot \frac{8^2\sqrt{3}}{4} = 96\sqrt{3}$ $M = 6 \cdot 8 \cdot 9 = 432$ $P = 192\sqrt{3} + 432$ $P = 48(4\sqrt{3} + 9)$	Тачан одговор – 1 бод. Уколико је ученик тачно израчунао и површину базе и површину омотача, а коначан резултат нетачан – 0,5 бодова Напомена: Задатак мора да има коректан поступак.				
15.	Најмању масу има Меркур , а највећу Јупитер . <p>Примери коректних поступака:</p> <p>I начин $M = 3,3 \cdot 10^{23} \text{ kg} = 3,3 \cdot 10^{23} \text{ kg}$ $З = 6 \cdot 10^{21} \text{ t} = 6 \cdot 10^{24} \text{ kg}$ $J = 1,9 \cdot 10^{27} \text{ kg} = 1,9 \cdot 10^{27} \text{ kg}$ $C = 5,7 \cdot 10^{23} \text{ t} = 5,7 \cdot 10^{26} \text{ kg}$</p> <p>II начин</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>$M = 330\,000\,000\,000\,000\,000\,000\,000 \text{ kg}$</td> </tr> <tr> <td>$З = 6\,000\,000\,000\,000\,000\,000\,000\,000 \text{ kg}$</td> </tr> <tr> <td>$J = 1\,900\,000\,000\,000\,000\,000\,000\,000\,000 \text{ kg}$</td> </tr> <tr> <td>$C = 570\,000\,000\,000\,000\,000\,000\,000\,000 \text{ kg}$</td> </tr> </table> <p>III начин $M = 3,3 \cdot 10^{23} \text{ kg} = 3,3 \cdot 10^{20} \text{ t}$ $З = 6 \cdot 10^{21} \text{ t}$ $J = 1,9 \cdot 10^{27} \text{ kg} = 1,9 \cdot 10^{24} \text{ t}$ $C = 5,7 \cdot 10^{23} \text{ t}$</p>	$M = 330\,000\,000\,000\,000\,000\,000\,000 \text{ kg}$	$З = 6\,000\,000\,000\,000\,000\,000\,000\,000 \text{ kg}$	$J = 1\,900\,000\,000\,000\,000\,000\,000\,000\,000 \text{ kg}$	$C = 570\,000\,000\,000\,000\,000\,000\,000\,000 \text{ kg}$	Два тачна одговора – 1 бод Напомена: Задатак мора да има коректан поступак.
$M = 330\,000\,000\,000\,000\,000\,000\,000 \text{ kg}$						
$З = 6\,000\,000\,000\,000\,000\,000\,000\,000 \text{ kg}$						
$J = 1\,900\,000\,000\,000\,000\,000\,000\,000\,000 \text{ kg}$						
$C = 570\,000\,000\,000\,000\,000\,000\,000\,000 \text{ kg}$						
16.	Медијана износи 9 минута. <p>Пример коректног поступка: $18 : 2 = 9$</p>	Тачан одговор – 1 бод. Напомена: Задатак мора да има коректан поступак				

Број зад.	Решење	Бодовање																		
17.	<p>Вредност израза је 1 или 1^{2018}.</p> <p>Пример коректног поступка:</p> $\left(\frac{(-6) \cdot 1 - 2 \cdot 6 + 1,6 : 0,2}{4\sqrt{(-1)^2 - 3}} + (-3)^2 + \frac{2^{15}}{4^7} \right)^{2018} =$ $\left(\frac{-6 - 12 + 16 : 2}{4 \cdot 1 - 3} + 9 + \frac{2^{15}}{(2^2)^7} \right)^{2018} =$ $\left(\frac{-18 + 8}{1} + 9 + \frac{2^{15}}{2^{14}} \right)^{2018} = (-10 + 9 + 2)^{2018} = 1^{2018} = 1$	<p>Тачан одговор – 1 бод.</p> <p>Уколико је ученик решио израз тачно и свео га на 1^{2018}, а затим као коначан резултат написао нетачну вредност (нпр. 2018) – 0,5 бодова.</p> <p>Напомена: Задатак мора да има коректан поступак.</p>																		
18.	<p>$a = 15$ cm</p> <p>Примери коректних поступака:</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 33%;">I начин</td> <td style="width: 33%;">II начин</td> <td style="width: 33%;">III начин</td> </tr> <tr> <td>$a^2 = (a - 3)^2 + 81$</td> <td>$3a + 3(a - 3) = 81$</td> <td>$9 + 2 \cdot 3 \cdot (a - 3) = 81$</td> </tr> <tr> <td>$a^2 = a^2 - 6a + 9 + 81$</td> <td>$3a + 3a - 9 = 81$</td> <td>$9 + 6a - 18 = 81$</td> </tr> <tr> <td>$6a = 90$</td> <td>$6a = 90$</td> <td>$6a = 90$</td> </tr> <tr> <td>$a = 90 : 6$</td> <td>$a = 15$</td> <td>$a = 15$</td> </tr> <tr> <td>$a = 15$</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	I начин	II начин	III начин	$a^2 = (a - 3)^2 + 81$	$3a + 3(a - 3) = 81$	$9 + 2 \cdot 3 \cdot (a - 3) = 81$	$a^2 = a^2 - 6a + 9 + 81$	$3a + 3a - 9 = 81$	$9 + 6a - 18 = 81$	$6a = 90$	$6a = 90$	$6a = 90$	$a = 90 : 6$	$a = 15$	$a = 15$	$a = 15$			<p>Тачан одговор – 1 бод.</p> <p>Напомена: Задатак мора да има коректан поступак.</p>
I начин	II начин	III начин																		
$a^2 = (a - 3)^2 + 81$	$3a + 3(a - 3) = 81$	$9 + 2 \cdot 3 \cdot (a - 3) = 81$																		
$a^2 = a^2 - 6a + 9 + 81$	$3a + 3a - 9 = 81$	$9 + 6a - 18 = 81$																		
$6a = 90$	$6a = 90$	$6a = 90$																		
$a = 90 : 6$	$a = 15$	$a = 15$																		
$a = 15$																				
19.	<p>$x = 7^\circ$</p> <p>Пример коректног поступка:</p> <p>I начин</p> <p>$\angle \quad = \quad \circ -$</p> <p>$\angle ADC = \angle ADB + \angle BDC = (90^\circ - x) + 4x = 111^\circ$</p> <p>$3x = 21^\circ$</p> <p>$x = 7^\circ$</p> <p>II начин</p> <p>$\angle ADB = \angle ADC - \angle BDC = 111^\circ - 4x$</p> <p>$90^\circ + 111^\circ - 4x + x = 180^\circ$</p> <p>$201^\circ - 3x = 180^\circ$</p> <p>$3x = 21^\circ$</p> <p>$x = 7^\circ$</p>	<p>Тачан одговор – 1 бод.</p> <p>Напомена: Задатак мора да има коректан поступак.</p>																		

Број зад.	Решење	Бодовање
20.	<p> $O = 16\sqrt{2}$ cm $P = 8(1 + \sqrt{3})$ cm² </p> <p>Примери коректних поступака:</p> <p>I начин $\triangle BCD$ је једнакостраничан $\triangle ABD$ је једнакокрако правоугли $BD = 2\sqrt{2}$ cm $BC = CD = BD = 2\sqrt{2}$ cm</p> $P_{\triangle ABD} = \frac{AB^2}{2} = \frac{2^2}{2} = 2 \text{ cm}^2$ $P_{\triangle BCD} = \frac{BC^2 \sqrt{3}}{4} = \frac{(2\sqrt{2})^2 \sqrt{3}}{4} = 2\sqrt{3} \text{ cm}^2$ $P_{ABCD} = (2 + 2\sqrt{3}) \text{ cm}^2 = 2(1 + \sqrt{3}) \text{ cm}^2$ $P_F = 4 \cdot P_{ABCD} = 4 \cdot 2(1 + \sqrt{3}) = 8(1 + \sqrt{3}) \text{ cm}^2$ $O_F = 8 \cdot 2\sqrt{2} = 16\sqrt{2} \text{ cm}$ <p>II начин $ABCD$ је делтоид $BD = 2\sqrt{2}$ cm $BC = CD = BD = 2\sqrt{2}$ cm</p> $P_{ABCD} = \frac{AC \cdot BD}{2}$ $AC = \frac{AB\sqrt{2}}{2} + \frac{BC\sqrt{3}}{2} = \frac{2\sqrt{2}}{2} + \frac{2\sqrt{2} \cdot \sqrt{3}}{2}$ $= \sqrt{2} + \sqrt{2} \cdot \sqrt{3} = \sqrt{2}(1 + \sqrt{3})$ $P_{ABCD} = \frac{AC \cdot BD}{2} = \frac{\sqrt{2}(1 + \sqrt{3}) \cdot 2\sqrt{2}}{2} = 2(1 + \sqrt{3})$ $P_F = 4 \cdot P_{ABCD} = 4 \cdot 2(1 + \sqrt{3}) = 8(1 + \sqrt{3}) \text{ cm}^2$ $O_F = 8 \cdot 2\sqrt{2} = 16\sqrt{2} \text{ cm}$	<p>Два тачна одговора – 1 бод.</p> <p>Уколико је ученик тачно израчунао обим или површину дате фигуре – 0,5 бодова.</p> <p>Напомена: Задатак мора да има коректан поступак.</p>